

عنوان مقاله:

ارزیابی ادراک بهره برداران از هم راستایی مدیریت منابع طبیعی با شاخص های حکمرانی خوب (پژوهش موردی: شرق استان گلستان)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش و توسعه جنگل، دوره 9، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسندگان:

Amin Mohammadi Ostadkelayeh - استادیار، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه گنبدکاووس، گنبدکاووس، ایران

Abolfazl Tahmasebi - استادیار، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه گنبدکاووس، گنبدکاووس، ایران

Mojtaba kashani - استادیار، دانشکده علوم پایه و فنی و مهندسی، دانشگاه گنبدکاووس، گنبدکاووس، ایران

Mehdi Keshavarz - استادیار، دانشکده علوم انسانی آزادشهر، دانشگاه گنبدکاووس، گنبدکاووس، ایران

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: استان گلستان یکی از استان های شمالی کشور ایران است که با مساحتی بالغ بر ۲۰۳۶۷ کیلومتر مربع، ۳/۱ درصد از مساحت کشور را به خود اختصاص داده است. مناسبانه منابع طبیعی استان گلستان طی چند دهه اخیر در نتیجه برداشت مازاد از جنگل ها و چرای بیش از حد دام ها و دیگر اقدامات انسانی مورد تهدید واقع شده و امروزه با چالش های اساسی در این زمینه مواجه است. حجم بالای تخریب منابع طبیعی در کنار بروز بحران های زیست محیطی از قبیل سیل و خشکسالی و غیره ضرورت بررسی و تحقیق دقیق وضعیت مدیریت منابع طبیعی در استان را بیش از پیش نمایان می سازد تا ضمن اصلاح و برطرف نمودن مشکلات، زمینه بهبود وضعیت مدیریت منابع طبیعی در استان گلستان فراهم شود. در این پژوهش تلاش شد الگوی حکمرانی خوب به عنوان نظریه-ای نوین در زمینه مدیریت منابع طبیعی مورد ارزیابی قرار گیرد. بر این اساس ارزیابی وضعیت موجود مدیریت منابع طبیعی در نواحی شرقی استان گلستان و مقدار انطباق و نزدیکی آن با معیارهای حکمرانی خوب هدف اصلی تحقیق حاضر است. مواد و روش ها: در تحقیق حاضر ادارات منابع طبیعی واقع در شرق استان گلستان شامل شهرستان های رامیان، مینودشت، کلاله، گالیکش، مراوه تپه و گنبدکاووس، سطح تحلیل و بهره برداران و ذینفعان منابع طبیعی، واحد تحلیل در نظر گرفته شدند. برای تعیین تعداد نمونه های مورد نیاز از فرمول کوکران استفاده شد. بر این اساس حجم نمونه برآوردی، ۱۸۹ نمونه تعیین شد که پس از دریافت پرسشنامه ها و بررسی اولیه آنها، در نهایت ۱۷۷ پرسشنامه صحیح برای تحلیل آماری مورد قبول واقع شدند. در گام بعدی پرسشنامه های تهیه شده در اختیار بهره برداران و ذینفعان منابع طبیعی قرار گرفت. با توجه به مشکلات دسترسی به جامعه هدف، در تحقیق حاضر از نمونه های در دسترس برای پاسخگویی به سوالات و تکمیل پرسشنامه ها استفاده شد. به منظور تحلیل شاخص های حکمرانی در مدیریت منابع طبیعی از آزمون تی تک نمونه ای و جهت مقایسه حکمرانی خوب منابع طبیعی در شهرستان های مورد بررسی، آنالیز واریانس یکطرفه به کار گرفته شد. یافته ها: نتایج بدست آمده نشان داد از میان هفت شاخص تبیین کننده حکمرانی خوب، چهار شاخص مشارکت، مسئولیت پذیری، کارایی و اثربخشی و شاخص وفای گرای امتیاز بالاتری از میانگین نظری به خود اختصاص داده و دیگر شاخص ها دارای امتیازی پایین تری از میانگین نظری هستند. همچنین دو شاخص مشارکت و وفای گرای به ترتیب با امتیاز ۳/۳۸۳۸ و ۳/۳۳۳۳ بیشترین و شاخص حاکمیت قانون و عدالت و شاخص شفافیت به ترتیب با میانگین ۲/۲۵۵۱/۲ و ۲/۲۵۷۰/۲ کمترین امتیاز را به خود اختصاص داده اند. مقایسه امتیاز حکمرانی ادارات مختلف نشان داد شهرستان های رامیان و مراوه تپه با میانگین ۲/۳ و ۱۲/۲، به ترتیب بهترین و بدترین وضعیت حکمرانی خوب را داشتند. نتایج آزمون لون نشان داد بین واریانس شهرهای مختلف در صفت حکمرانی خوب منابع طبیعی تفاوت معنی داری وجود دارد. میانگین کلی شاخص حکمرانی خوب منابع طبیعی در تحقیق حاضر ۲/۸۸۸۴ تعیین شد که پایین تر از مقدار میانگین نظری بوده و نشانگر حکمرانی به نس ...

کلمات کلیدی:

مدیریت مشارکتی، منابع طبیعی، شفافیت، پاسخگویی، استان گلستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1934053>

